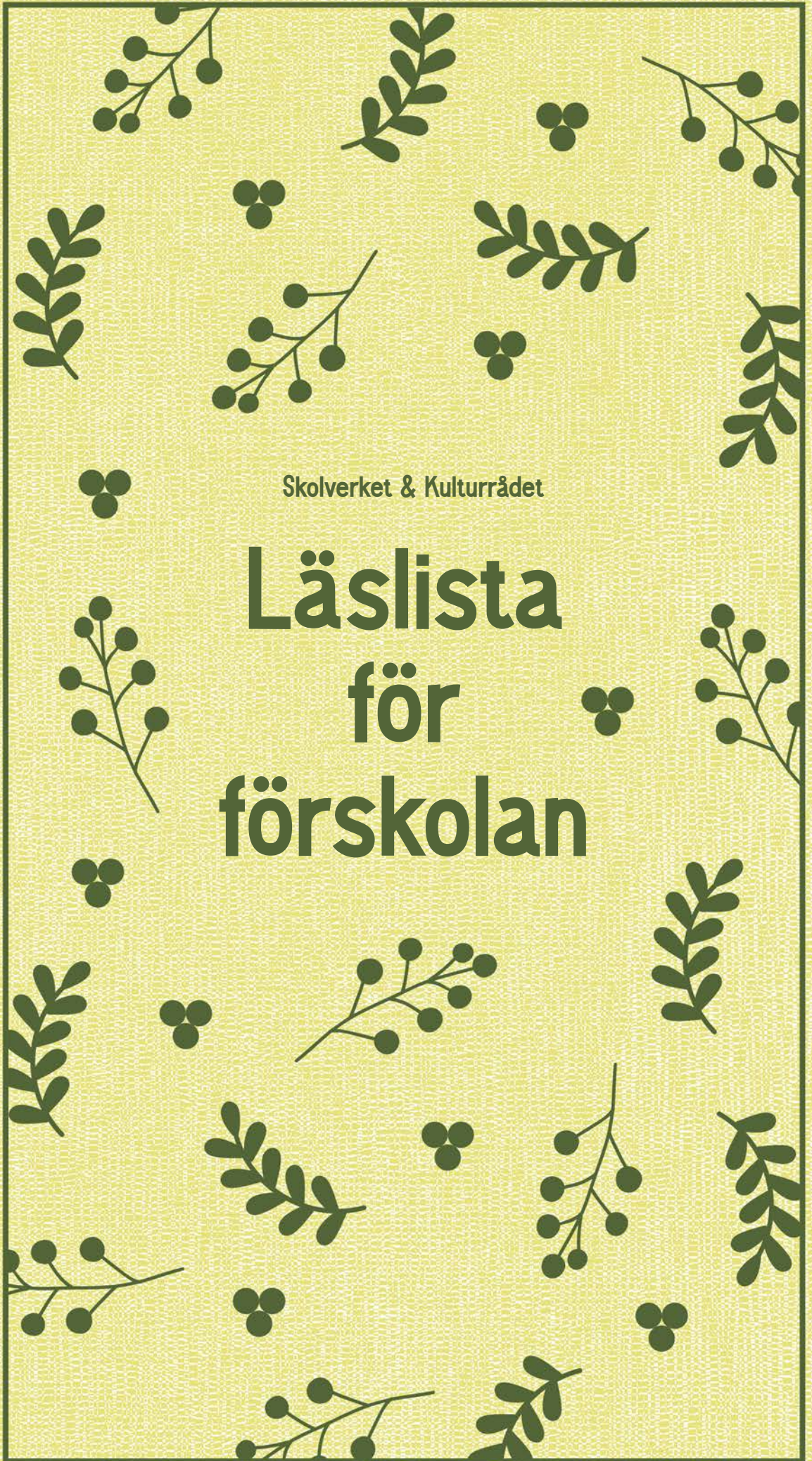

LÄSLISTA FÖR
FÖRSKOLAN

Skolverket & Kulturrådet

Läslista för förskolan

läslistorna hittar du som är förskollärare eller lärare exempel på skönlitteratur som kan engagera, väcka nyfikenhet och leda till spännande samtal med barn och elever. En del av verken är välbekanta på förskolor och skolor – andra kanske mer obekanta.

Att sammanställa listor innebär att man gör ett urval. En strävan har varit att litteraturen ska gestalta tillvarons komplexitet i text och bild men också bidra till att barn och elever lär känna sig själva, andra och omvärlden. Vår förhoppning är att litteraturen på listorna kan öka barns och elevers intresse för läsning av skönlitteratur. Hämta gärna inspiration från de olika listorna! Många verk passar för flera åldrar och stadier.

Vi hoppas att de kan inspirera dig som förskollärare och lärare och väcka samtal om litteratur i undervisningen.

Läslistorna är frivilliga att använda. Läs mer om dem på skolverket.se

O TILL 3 ÅR

Alla får åka med (2004)

Anna-Clara Tidholm

I DENNA SMÅÅRINGSBOK kommer en flicka åkande i sin blå lastbil. På färden möter hon en rad sorgsna individer. Alla får åka med! Successivt fyller de lastbilsflaket. De enkla raderna blir fler i slutet av boken då alla resenärer runt flickans middagsbord räknas upp: tomten, grisen, pojken, hunden och nallen. Med små visuella medel har deras humörförändringar antyttts; det kan vara en tår som torkat, ett öra som fladdrar eller mungipor som vänds uppåt. Detta inbjuder till viktiga samtal.

Bibbi på promenad (2019)

Text: Ingrid Olsson

Illustration: Charlotte Ramel

VARDAGENS DRAMATIK ÄR alltid närvarande i bokserien om "Bibbi" och i den här volymen blir en stillsam hundpromenad snart någonting annat när en katt dyker upp på vägen. Bibbi prövar sin självständighet och vinner ständigt nya erfarenheter. Charlotte Ramels illustrationer visar världen ur de yngre barnens perspektiv. Boken ingår i en serie.

Bockarna Bruse (2012)

Illustration: Catarina Kruusval

SAGAN OM BOCKARNA BRUSE berättas här med ett enkelt språk och bibehållen dramatik. De tre bockarna är alla vita men har försetts med olika temperament. Det steniga landskapet på deras sida av bron är ljusbrunt, det saftiga gräset på den andra sidan ljus grönt – och vattnet i ån ljusblått. Mot dessa milda akvarelltoner kontrasteras effektivt det svarta trollet. Dess fluffiga kontur mildrar kanske skräcken något. Den stora bocken gör sig lätt av med trollet, men på ett mindre blodigt sätt än i den gamla folksagan. Boken ingår i en serie. I samma serie finns fler sagor, till exempel den om Rödluvan.

LÄSLISTA FÖR
FÖRSKOLAN

*

O TILL 3 ÅR

3

Bu och Bä i blåsväder (1995)

Olof Landström & Lena Landström

UTAN VÄDRET HADE detta endast handlat om två lamm som gått för att handla – men nu blir det snöstorm! Lammen och deras signalfärger rött och blått avtecknas mot vita och ljusgrå bildytor och en himmel där flingorna tättnar. Dramatiken tilltar då ett kálhuvud rullar i väg. Vi avlyssnar lammens korta dialoger om situationen och följer deras rörelser i olika riktningar. Umgänget med dem visar att man kan hamna i blåsväder på mer än ett sätt. Samtidigt ger det en inskolning i bild- och läskonventioner. Boken ingår i en serie.

Bäbis dansar (2007)

Ann Forslind

ENKELT OCH VARDAGSNÄRA gestaltas här i både text och bild en berättelse om dansen, musiken och barnet. Men det är också en berättelse om förtvivlan och tröst. Med två- och treordsatser kommer språket nära barnets egna uttryck. Illustrationerna är enkla och konturskarpa, med få detaljer men i god korrespondens med texten. Boken ingår i en serie.

Den flygande hatten (2002)

Rotraud Susanne Berner

UTAN TEXT, MEN med en väldigt tydlig berättelse i bild, visar den tyska författaren och illustratören hattens irrfärder. I ett lustfyllt sekvensberättande, med illustrationer som fyller hela uppslagen, följer läsaren hatten som vandrar från huvud till huvud genom årstiderna. Efter att ha blåst iväg en stormig vårdag hittar den sedan mirakulöst tillbaka till sin ägare i den kalla vintern. Boken bjuder på ett bildäventyr där berättandet får uppträffa på nytt varje läsning.

Den mycket hungriga larven (1972)

Eric Carle

DEN UNDERBARA FÖRVANDLINGEN som bär från ägg till fjäril har fått en mycket färgmättad och humoristisk gestaltning i denna bok. Främst uppehåller sig berättelsen vid larvstadiet, där den hungriga larven äter sig genom veckans alla dagar. De stansade hålen bär syn för sägen och en mycket mätt larv träder in i puppstadiet för att på sista uppslaget träda fram i all sin fjärilsprakt.

LÄSLISTA FÖR
FÖRSKOLAN

*

0 TILL 3 ÅR

4

En anka är bra att ha (2013)

Isol

I DEN HÄR boken visar Isol i text och bild hur samma händelse kan skildras från två olika perspektiv. En så kallad ”dragspelsbok” där formen förstärker innehållet. Illustrationerna är identiska i båda läsriktningarna, men färgläggningen skiljer dem åt och anger om det är pojken eller ankans perspektiv som råder.

En sur citron (2018)

Emma Virke

ALLA FRUKTERNA VILL att citronen ska sluta vara så sur och försöker med lock och pock få den glad. Emma Virke nyttjar kartongsidorna till att leka med läsaren, både genom stansade hål och genom att vrida på boken i olika lägen. Och vips är citronens sura mun en glad mun, den hade bara hamnat upp och ner på sidan. De otvungna rimmen ger en språklekande läsoplevelse med mycket känslor. Boken ingår i en serie.

Hela fina jag (2019)

Hanna Albrektson

HELA KROPPEN ÄR med i den här pekboken, där en kort rytmisk text samspelar med uppslagens illustrationer. Kroppsdel för kroppsdel tar plats på sidorna innan det är dags att säga god natt. Illustrationerna bjuder in till igenkänning och identifikation, till både rörelse- och språklek.

Historien om någon (1951)

Text: Åke Löfgren

Illustration: Egon Möller-Nielsen

I DENNA BILDERBOKSKLASSIKER är greppet ”uppskjuten entré” själva idén. Vi läsare kommer in i ett hus där ”någon” har lämnat en pöl på hallgolvet och vält mormors stickbord. Med hjälp av en röd tråd från ett nystan följer vi därefter denne någons framfart genom huset upp på vinden. När det till sist uppdragas vem någon är uppmanas läsaren att själv ställa frågor om det som hänt i de olika rummen. Det inbjuder till en kreativ omläsning av denna bok där den röda tråden är såväl konkret som symbolisk.

LÄSLISTA FÖR
FÖRSKOLAN

*

0 TILL 3 ÅR

Jag ska bara säga gonatt (2017)

Rachel Isadora

I DEN AFRIKANSKA byn har det blivit kväll, och flickan Lala uppmanas av sina föräldrar att gå och lägga sig. De tjarar, men efter varje uppmaning kommer Lala på någon eller några som hon måste säga god natt till först: fisken, fågeln, geten, apan, kycklingarna, myrorna, stenen... Parallellt med den långa proceduren skiftar färgerna, solen går sakta ner, månen stiger och stjärnorna börjar visa sig. Det är både vardagsliv och skymningspoesi – och ett ”jag ska bara” som många kan känna igen sig i.

Knacka på! (1992)

Anna-Clara Tidholm

I DENNA SMÅÅRINGSKLASSIKER leder dörrar i olika färger in i en rad rum – och till sist ut igen. Barnet utanför boken knackar på dörrarna, vänder blad och är följaktligen bokens egentliga huvudperson. Rummen i starka färger breder ut sig över hela uppslag där de korta rytmiska texterna integrerats. Dörrarna fungerar som pageturners men de figurer som finns i rummen kan locka läsaren att dröja kvar en stund. Boken har i sig blivit ett slags port till litteraturen och läsandet, och den ingår i en serie.

Lalo trummar (2009)

Text: Eva Susso

Illustration: Benjamin Chaud

TRUMMANS LJUD OCH författarens text låter (i bokstavlig mening) en morgon i Lalos liv träda fram i en rytm som gungar fram genom uppslagen. Lalo är ensam vaken med djuren, men när han vill att hela familjen ska vakna slår Lalo extra hårt på trumman – och det ger önskad effekt. Tillsammans med illustrationerna växer den här berättelsen till ett ljudäventyr där stavelserna sjunger och trumpinnen trummar i takt. Boken ingår i en serie.

Liten i staden (2019)

Sydney Smith

I DENNA BILDERBOK följer vi i bildrutor, helsidesbilder och bilder över hela uppslag när ett barn rör sig genom en stadsmiljö under ett snöoväder. Här finns både potentiella faror och glädjeämnen. En berättare vänder sig till ett ”du” och ger tips. Kanske är barnet i boken, och indirekt läsaren, detta du? En lapp som barnet sätter upp på ett träd kastar till sist ljus över vem berättarrösten tillhör – och vem den riktar sig till. Nu, med dessa nya pusselbitar på plats, måste den gripande boken läsas en gång till!

LÄSLISTA FÖR
FÖRSKOLAN

*

0 TILL 3 ÅR

6

Mamma borta (2014)

Chris Haughton

UTFORMNINGEN TALAR FÖR sig själv – detta är en bok för de minsta. De stiliserade motiven är uttrycksfulla, i kontrasterande färger och ibland mot vit bakgrund. Texten är avskalad med enstaka utrop, ljudhärmande ord, enkla dialoger och ett omkväde som understryker kompositionen. Tematiken är dock den mest existentiellt utmanande av alla: den lilla ugglan har ju tappat bort sin mamma! Den får hjälp av andra djur, och slutet uppmuntrar till omedelbar omläsning. Boken har nått internationell spridning och fått många priser.

Max bil (1999)

Text: Barbro Lindgren

Illustration: Eva Eriksson

I DENNA PEKBOKSKLASSIKER i litet format möter vi pojken Max som leker med sin röda bil. Men av detta blir det ingen historia! Lisa dyker upp, hon vill ha Max bil och handgemäng utbryter. När vi lämnar Max och Lisa är konflikten löst av tredje part, och det finns både en röd och en grön bil. Boken ingår i en serie där fokus ligger på objekt i Max nära miljö: en napp, en blöja, en potta, en kaka och så vidare. Illustrationerna framhäver såväl dramatik i handlingen som humorn i det korthuggna Max-idiommet. Boken ingår i en serie. Författaren har belönats med ALMA-priset.

Molnbullar (2019)

Baek Heena

KAN ETT LITET moln fastna på en trädgren? Ja, i denna bok är det möjligt. Ett par kattsyskon plockar ner det och ger det till mamma som låter det bli ingrediens i ett bullbak. Men molnet påverkar tyngdlagen, både för bullarna och de som äter dem, vilket blir starten på ett äventyr som gör kattsyskonen till vardagshjältar. Den särskilda tekniken med uppbyggda och avfotade miljöer får läsningen att kännas i fingrarna, på huden, i magen – och i näsan! Sällsamt och sinnligt är det! Bilderboksskaparen har belönats med ALMA-priset.

Petter och hans 4 getter (1951)

Einar Norelius

I DENNA BILDERBOKSKLASSIKER på rim kan grundtal och räkneord inpräntas, liksom färgerna vit, blå, röd och gul. Men den bjuder på mer än så. Petters ystra och färgglada getter är olika karaktärer, vilket skildras i text och illustrationer som tar ut svängarna. Den skog de vallas i är stiliserad men samtidigt besjälad i bauerisk anda. När det hungriga trollet slukat getterna rycker den smarta katten ut. Att Norelius illustrerat många sagor är tydligt. Här kombineras traditionell sagodramatik med skämtsagans humor.

LÄSLISTA FÖR
FÖRSKOLAN

*

0 TILL 3 ÅR

Sagan om den lilla lilla gumman (1897)

Elsa Beskow

SAGAN UTGÅR FRÅN en folkslag ramsa och är författarens bilderboksdebut. Miljön är väl sammanhållen med en stuga där en gumma bor med sin katt och ko. Dramatik uppstår då katten dricker upp gummans nymjolkade mjölk. ”Schas katta”, säger gumman, och katten springer till skogs. Denna bilderboks-klassiker uppmuntrar till ett noggrant bildläsande. Både krukväxter och porträtt kan uppvisa miner med betydelse för hur sagan kan förstås.

Säjer hunden? (2004)

Pija Lindenbaum

DJURENS LÄTEN ÄR ett inte helt främmande tema för pekböcker. I den här boken har författaren och illustratören samlat ett antal djur där både stora och små ljud och djur får ta plats på uppslagen. Kalven låter inte som en ko och kycklingen låter inte som en höna, men hur låter de? En bok som bejakar de ljudliknande orden och som bjuder in till samspel och språklek för de allra yngsta barnen.

Titta Tummelisa (2021)

Text: Barbro Lindgren

Illustration: Anna Höglund

BOKEN ÄR ETT exempel på författarens grepp att omvandla världsberömda texter till pekboksformat. Här berättas H. C. Andersens saga om Tummelisa på det sätt som känns igen från Max-böckerna. Händelseförloppet blir tydligare och en både komisk, dramatisk och poetisk effekt uppnås. Till detta bidrar Anna Höglunds bilder på matt papper som känns igen från hennes tidigare verk. Här finns också visuella blinkningar till Beskows Tummelisa. Tillsammans kan de båda versionerna säga något om samtal mellan berättelser. Författaren har belönats med ALMA-priset.

Vem kommer på kalas? (2023)

Sara Gimbergsson

FÖR DE ALLRA yngsta ger Sara Gimbergsson sitt bidrag till ”knacka-på-genren” där moraliska frågeställningar blir tydliga och gripbara: vem ska ha sista tårtbiten? Gäst efter gäst anländer till stugan i skogen. När alla gästerna är på plats knackar det på dörren ytterligare en gång och en oväntad gäst vill komma in.

LÄSLISTA FÖR
FÖRSKOLAN

*

0 TILL 3 ÅR

8

Vem är arg? (2005)

Stina Wirsén

FÅNGADE I SINA svarta konturer, men med ett omedelbart symbolspråk, visar Stina Wirsén hur katten och nallen tar sig genom en konflikt. Allt blir sedan så mycket bättre och roligare när de leker tillsammans. Författarrösten är tydligt kommenterande utan värderingar, men med stor respekt för de känslor som gestaltas. Boken ingår i en serie.

Åka vagn (2023)

Eva Jacobson

ORDEN PÅ EN svart tavla slår fast att ”lalla hjärta tuss sant”. Men så får kattflickan Lalla plötsligt en docka, och lille Tuss kan inte följa med på den vanliga promenaden. Här finns ett spel mellan inomhusmiljön i sin färgskala, utomhusmiljön i sin – och fönstret däremellan. Föremålen är få men betydelsebärande och tycks smyga sig fram ur boksidorna. Temat är svartsjuka. Hur ska Tuss nå fram till Lalla igen, och vad ska hända med dockan?

LÄSLISTA FÖR
FÖRSKOLAN

*

0 TILL 3 ÅR

O TILL 3 ÅR / POESI

Dinkeli dunkeli doja (2019)

Text: Lennart Hellsing

Illustration: Charlotte Ramel

I EN GENERÖS samling av Lennart Hellsings rim och ramsor har Charlotte Ramel gett nya illustrationer av klassiska figurer som till exempel "Herr Gurka" och "Krakel Spektakel". Ett flertal av rimmen och ramsorna har tonsatts, men här är det just text och bild och samspelet dem emellan som framhävs. Lustfyllda tungvrickare och utsökta rim med både nonsens och allvar fyller sidorna.

Hur flaxar fågeln? (2024)

Text: Katarina Kieri

Illustration: Stina Wirsén

BÅDE RÖRELSER OCH sinnen sätts igång genom det här framgångsrika samarbetet mellan dikt och bild. Dikten framhåller en undran och illustrationerna hjälper till med ett av alla möjliga svar som kan ges. Svarta konturer och mjuka kriter ger bokens alla uppslag en ömsint gestaltning av en kärleksfull relation mellan två vuxna, ett litet barn och en katt.

Litenpoesi (2020)

Text: Lotta Olsson

Illustration: Charlotte Ramel

DENNA SAMLING BESTÅR av pyttepoesi där rytm och rim, samt humor i ord och bild, är centralt. Här ingår sex tidigare verk som ackompanjerar det lilla barnets upptäckt av sig själv, sin kropp, sin nära omgivning och världen däromkring: Här är stora näsan, Bilen säger brum, Alla kläder på, Liten, liten snälling, Mmm äta mat och Trycka knappen. De sex berättelserna spunna runt vardagssituationer har i detta samlingsformat en genomgående stil, men de skiftande text- och bildrelationerna skapar dynamik och spänning.

Mina första rim och ramsor (2020)

I en sparsmakad antologi med inalles tretton rim och ramsor samlas ett flertal illustratörer för att ge extra fart åt texterna. Här finns klassiska skötbordsramsor, fingerramsor, tåramsor och knåramsor. Vid sidan av ramsorna finns det även rörelsebeskrivningar, så att hela kroppen kan vara med.

LÄSLISTA FÖR
FÖRSKOLAN

*

O TILL 3 ÅR

Snigelns visa (1914)

Text: Gustav Fröding

Illustration: Charlotte Ramel

VOKALERNA SJUNGER SÅ som bara vokalerna kan sjunga i Frödings strofer. Här möter de en illustratör som tar sig an snigelns stillsamma färd bland gräs och strå och som uttrycksfullt levandegör hur trög färden blir på grus. Det är svårt att tänka sig en bättre introduktion till dikt i allmänhet och Fröding i synnerhet. Med illustrationernas stöd blir det en dikt för de allra yngsta.

LÄSLISTA FÖR
FÖRSKOLAN

*

0 TILL 3 ÅR

3 TILL 6 ÅR

Blinda Rödluvan och vargen (2016)

Xu Han

I SKOGEN MÖTER den blinda Rödluvan tre djur som alla råder henne att använda sina olika sinnen – och att akta sig för vargen! Efter en stund dyker en hund upp, men har den inte lite väl stora öron och vassa tänder? Denna underfundiga version av sagan berättas i böljande färger och former som ger intryck av både krita och kollage. Av flicka och varg finns även återkommande sekvenser med silhuettbilder som måste läsas lodrätt. Barnboksförfattaren kommer från Kina och boken är flerfaldigt belönad.

Bron (2020)

Eva Lindström

I CENTRUM FINNS en bilåkande gris på väg norrut i ett slags glesbygd. Den hejdas av en beskäftig varg som meddelar att bron längre fram är avstängd. Den ska åtgärdas så grisen bjuds hem till varg med fru på kaffe. Enstaka objekt i illustrationerna kan ge associationer till andra berättelser om grisar och vargar och ladda kaffestunden med frågor och farhågor. Till sist kvarstår den viktigaste frågan av alla – den om broars funktion, verkliga, fiktiva och metaforiska. Författaren har belönats med ALMA-priset.

Bulqash (2022)

Yara Bamieh

MEDAN DEN ENA årstiden övergår i den andra skuttar kaninerna omkring på sin ö och äter morötter. Men en gång per år, när de första knopparna syns på träden, bryts det vardagliga: varelsen Bulqash kommer upp från sin grotta i havets djup. Det är ett efterlängtat besök. Bulqash ställer sig upp och ner, vilket får allt på ön att också vändas upp och ner. Och läsaren måste vända på boken för att kunna se hur allt förändras. Denna bilderbok väcker många filosofiska frågor som inte bara handlar om öar med kaniner. Författaren kommer från Palestina.

De tre bockarna Bruse (2022)

Text: Mac Barnett

Illustration: Jon Klassen

FÖRFATTAREN ÅTERBERÄTTAR HÄR den klassiska sagan, men väljer att berätta ur trollets perspektiv. Ur detta perspektivskifte träder en ny saga fram, som ändå är densamma. För det händer någonting speciellt när vi tar den andres perspektiv – även när det handlar om ett troll. Illustrationernas leriga färger visar både trollets hisklighet och bokstavliga tillkortakommande.

LÄSLISTA FÖR
FÖRSKOLAN

*

3 TILL 6 ÅR

12

Det var det fräckaste (1995)

Text: Werner Holzwarth

Illustration: Wolf Erlbruch

TITELKOMMENTAREN YTTRAS AV en närsynt mullvad som känner hur en ringlande bajskorv landat på hans huvud. I jakt på den skyldige berättar både duvan, hästen, haren, geten, kon och grisen om sitt bajs. Här blir läsaren informerad om färg, form, konsistens, densitet, mängd och antal ”enheter”, liksom själva ljudet när bajset lämnar djurkroppen. Till sist undersöks bajskorven på mullvadens huvud av expertis, två flugor, så att bajsgåvan kan återgäldas. Wolf Erlbruch har belönats med ALMA-priset.

Dörren (2020)

JiHyeon Lee

ÄVEN I BÖCKER utan text finns språket närvarande. Här gestaltar JiHyeon Lee i bild vad som kan hända när vi vågar öppna låsta, gamla dörrar. Nya bekantskaper och nya möjligheter träder fram. Boken ger tillgång till en gemensam berättelse utan ett gemensamt språk, med alla möjligheter som det kan innebära.

En fe på badhuset (2020)

Baek Heena

BADHUSEN I SYDKOREA har ofta vackra väggdekorationer och just en sådan har inspirerat Baek Heena till hennes bok om en fe. Den här fen har dock väldigt lite att göra med den västerländska föreställningen om gracila feer, men godheten går inte att ta miste på. Illustrationerna fascinerar med sitt bilddjup och möte mellan uråldriga kulturer och samtida referenser. Författaren har belönats med ALMA-priset.

En livsfarlig lördag (2024)

Text: Johanna Thydell

Illustration: Sara Gimbergsson

I DENNA BILDERBOK går Tove, hennes mjukisdjur Basse och Toves något äldre kusin på besök till badhuset. Här skildras på ett inläggande sätt hur den lilla ålderskillnaden mellan kusinerna skaver... Tove vill ta med sig sitt mjukisdjur in på badhuset. Basse ”lever” ju, och badhusbesöket skildras delvis ur hans perspektiv. Boken kan leda till samtal om kusinbesök, badhusbesök, mjukisdjur i fara och mycket mer.

LÄSLISTA FÖR
FÖRSKOLAN

*

3 TILL 6 ÅR

Gittan och gråvargarna (2000)

Pija Lindenbaum

I BOKENS INLEDNING beskrivs Gittan som ett försiktigt barn som inte klättrar på tak. Men på bokens sista uppslag står hon triumfatoriskt på lekstugans tak. Någonting har hänt med Gittan under berättelsens gång. Möjligtvis har det med hennes möte med gråvargarna att göra. Det här är en berättelse som visar att vi inte alltid är på ett visst sätt – vi förändras när vi utmanar oss själva. Boken ingår i en serie.

Gropen (2018)

Emma Adbåge

BARNEN HAR HITTAT skolgårdens bästa lekplats – i Gropen. Den utgörs av ett gammalt grustag fullt av rötter, grenar och lera. De vuxna försöker dirigera barnen över till mer ordnade lekplatser, men Gropen lockar. När lekförbud till sist utfärdas börjar barnen leka på Gropens kant i stället – Kanten! När Gropen fylls igen försvinner även Kanten, men kanske rymmer skolgården något annat oordnat hörn? Boken kan stimulera till samtal om hur lekar uppstår och vem som avgör vad som är en trygg och rolig lekplats.

Gränsen (2021)

Maria Nilsson Thore

I DENNA BILDERBOK berättas om Nono. Hon är helt fixerad vid den röda linje som de lekande barnen på gården inte får överträda. Av text och bild framgår dels hur hon utforskar denna gräns med sin kropp, dels hur hon i sin kreativa fantasivärld tänker om en överträdelses möjligheter och följder. Till sist har hon hamnat på andra sidan och ett äventyr tar vid. Det innehåller både glädje och lite skräck – och glädje igen. Men kommer Nono att passera gränsen än en gång? Finns det gränser även för en gräns?

Guji-Guji (2014)

Chih-Yuan Chen

PRECIS SOM I H. C. Andersens saga om den fula ankungen utforskar den taiwanesiske författaren och illustratören Chih-Yuan Chen känslan av tillhörighet och utanförskap. Krokodilungen växer upp i tron att han är en anka, tills han möter några elaka krokodiler som vill att han ska svika sin familj. Illustrationerna fångar lyhört upp den humor och värme som uttrycks i berättelsen, men understryker även hotet från de elaka krokodilerna.

LÄSLISTA FÖR
FÖRSKOLAN

*

3 TILL 6 ÅR

Hur gick det sen? (1952)

Tove Jansson

MED SITT OMKVÄDE, som är en variation av bokens titel, leder varje uppslag vidare i ett läsäventyr som introducerar muminvärlden i bilderboksformat – dessutom med slutrim. Både bokens stansade hål och alldeles speciella typsnitt tjänar innehållet, där ett mumintrolls irrfärder från mjölkbutiken till muminhuset får en underbar gestaltning i både text och bild. Kusligt ibland, men mest klassiskt fantastiskt!

Jag vill ha min hatt (2012)

Jon Klassen

BJÖRNEN FRÅGAR SKOGENS djur om någon har sett hans förlorade hatt. Kaninen ertappas skyldig och mellan raderna växer de moraliska frågorna kring mitt och ditt. Slutet på berättelsen överlämnas varsamt till läsarens egen fantasi. Boken ingår i en trilogi, men kan mycket väl läsas fristående.

Katten som inte hade något namn (2021)

Text: Fumiko Takeshita

Illustration: Naoko Machida

MED STADEN SOM fond försöker en katt hitta sitt namn, någonting utöver Katt och Kisse. Den enkla historien berättas med få ord. Den väcker tankar om namnets betydelse för identitet och tillhörighet. Illustrationerna visar staden ur kattens perspektiv på generösa uppslag.

Känner du Pippi Långstrump? (1947)

Text: Astrid Lindgren

Illustration: Ingrid Vang Nyman

TOMMY OCH ANNIKA spelar krocket i sin trädgård men längtar efter en lekkamrat. Så flyttar en liten flicka in i det obebodda huset intill, Pippi Långstrump. Hon är stark, rik, föräldralös och äger en häst och en apa. Snart får Tommy och Annika lära känna Pippi och hennes sätt att göra det vardagliga spännande, och det spännande rent äventyrligt. Illustrationerna ger liv åt Pippi och det kreativa kaos som omger henne. Älskad klassiker!

LÄSLISTA FÖR
FÖRSKOLAN

*

3 TILL 6 ÅR

15

Min mamma är snabbare än din! (2021)

Text: Emma Virke

Illustration: Joanna Hellgren

TVÅ BARN VÄNTAR på att bli hämtade av sina mammor på förskolan och i dialogform utspelar det sig en kamp om vem som ska hinna först. Är det mamman som åker moped eller mamman som har supersnabba springskor? Berättandet sker uteslutande i dialogen mellan de två barnen. Illustrationerna har en viktig roll. Ett hisnande vardagsdrama!

Min vän Jim (1996)

Kitty Crowther

KOLTRASTEN JACK HAR alltid känt en längtan till havet och ger sig av dit. Väl där möter han måsen Jim. Deras vänskap och kärlek bara växer, trots omgivningens misstänksamhet. En viktig vändpunkt är när Jack visar att man kan göra annat med Jims böcker än att elda upp dem. Här finns stämningsfulla helsidesbilder, bland annat scener som lyfter fram högläsningens kraft. Kitty Crowther har belönats med ALMA-priset.

När kommer bussen? (2006)

Ryôji Arai

BOKENS TITEL STÄLLER frågan som både barn och vuxna har undrat över någon gång. ALMA-pristagaren Ryôji Arai visar i text och bild hur relativt tidsbegreppet kan vara. Under en stekande sol och genom en stjärnklar natt går tiden utan att någon buss är i sikte. De färgstarka illustrationerna visar ett ökenlandskap utan egentlig början och utan ett egentligt slut. Precis som Ryôji Arais berättelse.

Plupp och björnungarna (1983)

Inga Borg

HUVUDPERSONEN I DENNA kvadratiske lilla bok med fjällmotiv i akvarell är Plupp. Han är en "osynling" som kan prata med djur, men som tur är både ser och hör läsaren honom. Nu är det vår och Plupp vårstädar i sin torvkåta vid sjön Blåvattnet. Där möter han en björnmamma med två björnungar. Hans fortsatta björnmöten genom boken bjuder på både lek, värme och humor. Samtidigt ger de en liten kurs i björnkunskap. Boken ingår i en serie.

LÄSLISTA FÖR
FÖRSKOLAN

*

3 TILL 6 ÅR

Raska på, Alfons Åberg (1975)

Gunilla Bergström

I DEN TREDJE volymen om Alfons Åberg är det morgon. Alfons ska till förskolan och pappa ska till jobbet. Men först är det frukost. Den enkla berättelsen bär i sitt begränsade format på ett spännande möte mellan barnet och den vuxnes perspektiv. Illustrationernas collageteknik förstärker det texten inte behöver säga. Boken ingår i en serie.

Räven och mullvaden.

En spökhistoria (2024)

Cecilia Heikkilä

DET HÄR ÄR en spökhistoria för de lite äldre förskolebarnen. Den handlar om vad som kan hända när vi inte pratar med varandra och hur viktigt det är att lyssna på den andre. Boken ger ett bra underlag för vidare samtal om vad vänskap kan vara och bli. Illustrationerna förstärker den gotiska stämningen i berättelsen, där det bjuds till eftermiddagste med oanade konsekvenser.

Till vildingarnas land (1963)

Maurice Sendak

IKLÄDD SIN VARGDRÄKT har Max lekt så vilt att hans mamma skickar honom i säng utan kvällsmat. Nu får läsaren följa med honom på resan till vildingarnas land, en kombination av äventyr och gestaltning av ett barns inre värld. Alla bildelement är betydelsebärande, som teckningar på väggen, månens faser, vildingarnas fötter och illustrationernas växande och krympande genom boken. Till sist får Max sin kvällsmat. Denna klassiker har kallats bilderböckernas bilderbok. Maurice Sendak är från USA och belönades med det första ALMA-priset.

Tio pinnar i luften (2010)

Red: Gunilla Lundgren

Illustration: Amanda Eriksson

LIKA BROKIG SOM underbar är den här antologin med bidrag på Sveriges fem nationella minoritetsspråk. Varje minoritetsspråk har sin egen avdelning, och allt är dessutom översatt till svenska. Här finns bland annat samiska dikter, sångtexter på jiddisch, ordspråk på romani chib, sagor på finska och gåtor på meänkieli. Boken är dessutom rikligt illustrerad med både helsidesillustrationer och vinjetter. Bläddra och läs i alla åldrar!

LÄSLISTA FÖR
FÖRSKOLAN

*

3 TILL 6 ÅR

Tomtebobarnen (1910)

Elsa Beskow

DENNA BILDERBOKSKLASSIKER OCH rimsaga utmärks av Elsa Beskows sätt att förtrolla det vardagliga. I en skog där både djur och natur framställs med botanisk och zoologisk korrekthet bor en tomtefamilj – mor och far och fyra barn med flugsvampsmössor som kamouflage. Allt kan följas utifrån de små varelsernas perspektiv, vilket bryter vaneseendet och uppmuntrar läsaren att låna deras blick. Vi följer dem i lek, arbete och äventyr. Här finns både ormar, troll och älvor.

Valdemar i stora skogen (2018)

Maria Jönsson

VARGPOJKEN VALDEMAR SKA gå till farfar i stora skogen. Hans far ger honom en korg med nystekta kotletter, den röda luvan och många oroliga förmaningar. På vägen vill Valdemar plocka blommor till farfar, men avbryts av någon med dundrande röst – en jägare! Här kombineras humoristiska illustrationer och en kärleksfull ton med olidlig spänning. En bok att ständigt stanna upp i för att fundera över fortsättningen, när en vargpojke nu fått Rödluvans roll. Boken ingår i en serie.

Var inte rädd, lilla krabban (2019)

Chris Haughton

NÄR DEN LILLA krabban för första gången har tagit sig ner i havet, med uppmuntran och stöd från den större krabban, öppnar sig en värld av möjligheter. Med en enkel ramberättelse berättar Chris Haughton om det självklara – att ju mer vi vågar, desto större blir världen och tvärt om.

Veckan före barnbidraget (2016)

Text: Elin Johansson

Illustration: Ellen Ekman

MED BÅDE VÄRME och humor visar den här boken hur ekonomisk utsatthet i familjen kan kännas i barnets perspektiv. En vecka när pengarna tryter blir utmaningarna många, men också en och annan möjlighet öppnar sig för mamma och barn.

LÄSLISTA FÖR
FÖRSKOLAN

*

3 TILL 6 ÅR

3 TILL 6 ÅR / ABC-BÖCKER

ABC med Asters anka (2019)

Text: Fia Rönnertz

Illustration: Lotta Geffenblad

DENNA ABC-RESA hålls samman av ankan Aster och ankans lilla vagn packad med betydelsefulla ting. På varje uppslag möter läsaren ett barn, och även en mängd ting som representerar just detta barns bokstav. Här finns också kluriga verser som är uppbyggda enligt samma mönster: fyra ord som alla inleds med den aktuella bokstaven och som tillsammans bildar en mening. Ett slags allitererande mikromeningar, med andra ord. ”Francis fyller fyra fingrar” till exempel. Den inkluderande ambitionen med boken understryks av illustrationerna.

ABC sa lilla t (1994)

Lena Anderson

PÅ OMSLAGSBILDEN SYNS tigrarna lilla t och Stora T. Stora T läser ur boken ABC sa lilla t. Tydligt kommer även de små bokstäverna, gemenerna, att få uppmärksamhet här. Och så blir det! På vänstersidorna presenteras de aktuella bokstäverna med versaler, ord, bilder och versrader. På högersidorna är det gemenernas tur. Bokstavsbilderna föreställer främst äldre och yngre djur, men det förekommer även bär, blommor och grönsaker: ”STORA Ä, fru sockerärta, kastar boll med lilla Märta.” Och de är sannerligen rara!

ABC-boken (1999)

Jan Lööf

A som i Apa, B som i Bockarna Bruse och C som i Cirkus. De sju förmänskligade djur som håller upp titelbokstäverna återkommer i denna ABC-resa, där man anar en blinkning till ABC-bokstraditionen. Varje uppslag presenterar en bokstav med tillhörande ord och illustrationer. Ibland breder bilden ut sig, och ett händelseförlopp som inleds på ett uppslag kan glida över i nästa. Överhuvudtaget finns mycket i bilderna att inspireras av för berättande, skrivande – och kanske bokstavsbyggande. U som i uppfinnare kan visa vägen!

LÄSLISTA FÖR
FÖRSKOLAN

*

3 TILL 6 ÅR

Snurrans ABC (2009)

Text: Eva Bergström

Illustration: Annika Samuelsson

A som i Abborre, B som i Ballong och C som i Cyklop. Det gäller att samla på sig bokstäver, och det gör den kaxiga katten Snurran. Hon går från bokstav till bokstav och släpar sedan med sig allt det som representerar bokstaven. Men det finns ju så många bokstäver... Denna ABC-resa är en riktigt rolig bladvändare. Att det ibland presenteras flera bokstäver på varje uppslag ökar tempot. Snurran har inte alltid impuls kontroll. Vad ska familjen säga när hon kommer hem med sina bokstavsfynd – där dessutom Ä som i Älg ingår? Boken ingår i en serie.

LÄSLISTA FÖR
FÖRSKOLAN

*

3 TILL 6 ÅR

3 TILL 6 ÅR / POESI

Gärna ville jag vara ett träd (2024)

Text: Barbro Lindgren

Illustration: Matilda Ruta

DEN HÄR SAMLINGEN rymmer ett dussin av Barbro Lindgrens dikter. Här sker ett möte mellan text och bild i dikter som gärna uppehåller sig vid livets stora frågor, men som också nyfiket iakttar en igelkott eller en sten. De svindlande perspektiven finns alltid där. Illustrationerna fungerar på samma sätt: nyfiket iakttagande det stora och det lilla. Författaren har belönats med ALMA-priset.

Inget händer (2019)

Anders Holmer

DENNA BILDERBOK INNEHÅLLER rimmade verser på varje uppslag. Deras första rader varierar samma innehåll – att ingenting händer – och ibland var detta (inte) händer. Snart ändrar sig verserna, för så händelseöst är det inte! De olika uppslagen erbjuder en plats att sjunka in i och verkligen utforska. Här kan vi i ord och bild spåra olika teman, som djurs ätande, seismisk kris och allt som kan hända i en vik, till exempel att en dagmask gör en volt med twist. Detta är en bok som uppmuntrar till fabulerande enligt samma mönster.

Just nu (2019)

Text: Lotta Olsson

Illustration: Olof Landström

I DEN TREDJE boken i samarbetet mellan poeten Lotta Olsson och illustratören Olof Landström tar paret avstamp i nuet. Dikternas fyra rader består av korsrim i en rimflätning vars innehåll tolkas i illustrationerna. Trots det begränsade formatet öppnar sig stora berättelser på uppslagen, där läsaren och betraktaren i allra högsta grad blir medskapare av innehållet.

LÄSLISTA FÖR
FÖRSKOLAN

*

3 TILL 6 ÅR

Rassel, prassel, poesi (2020)

Text: Hanna Lundström

Illustration: Maija Hurme

I DENNA SAMLINGSVOLYM söker sig dikterna från hemmiljön ut till skogen och staden, i rytmiska och ofta rimmade rader med tillhörande illustrationer. Variationen är stor: några dikter är sakligt beskrivande, andra poetiskt utforskande. Några är tokroliga, andra filosofiskt klurande. Här finns rolldikter – om snögubben till exempel – liksom katalogdikter och klagodikter. Och här finns dikter som bjuder oss att läsa björkstammens tecken med händerna, och se en leopard i de gula löven.

Året runt (2022)

Jockum Nordström

I DENNA BOK innehåller de flesta uppslag en dikt – kort, kondenserad och ofta med inslag av rim. Ibland dyker det dock upp ett helt ordlöst uppslag. Helt plötsligt tar en räkneramsa vid. På följande uppslag måste det pekats och räknas från ett till tio. Därefter löper året på. Men detta är ingen vanlig årstidssaga, även om mörkret faller ”och niger mot jul”. Snarare är det konst för barn där färger, figurer och konstnärliga grepp håller samman den mångtydiga helheten.

LÄSLISTA FÖR
FÖRSKOLAN

*

3 TILL 6 ÅR

3 TILL 6 ÅR / DRAMATIK

Gittan och älgbrorsorna (2003)

Pija Lindenbaum

GITTAN LÄNGTAR EFTER syskon och får tre bökiga älgbrorsor på halsen! Boken berör ensamhet och vänskap, lek, ordning och kaos. Upplev berättelsen utifrån vad som händer – och skulle kunna hända – i pulkabacken, hissen och Gittans rum. Gestalta innehållet med hjälp av dramatekniker som improvisation, ledare-i-roll och tanketunnel. Det går också att utifrån boken skapa ett fiktivt rum och gå in i en lekvärld tillsammans med barnen.

Trädens berättelser – Det lilla ljudet (2025)

Theodora Salti

SAGAN HANDLAR OM en liten ton som blir retad och inte får vara tillsammans med de andra tonerna. Innehållet berör ensamhet, tillhörighet, empati och acceptans av olikheter. Texten är skriven för att gestaltas av barn och pedagoger. Tanken är att pjäsen ska visas upp för publik. Berättelsen kompletteras därför med en utförlig guide till hur pedagoger kan arbeta med hela eller vissa delar av händelseförloppet tillsammans med barnen.

Pjäsen finns på childrenoftheartsworld.com under "Publications – Drama pedagogical stories".

Vem är var? (2012)

Stina Wirsén

BOKEN INGÅR I en serie för de allra yngsta om Nalle och Nalles vänner. I den här boken vill Nalle leka med sina vänner och ringa på hos dem. De är inte inne, men vi får en bild av hur olika det ser ut hemma hos var och en. Till sist är alla på samma ställe och leken kan börja! Texten består av dialoger med ett fåtal korta repliker. Bilderna kan fungera som scenanvisningar och ge inspiration till rumslig gestaltning av vännernas hem – och kanske andra fiktiva hem med helt olika stil och stämning?

På stinawirsén.se/vem_teater kan du ladda ned *Vem är var* och få tips på hur ni kan dramatisera och skapa utifrån boken.

LÄSLISTA FÖR
FÖRSKOLAN

*
3 TILL 6 ÅR

LÄSLISTA FÖR
FÖRSKOLAN

24

Läslistorna är framtagna av
Skolverket och Kulturrådet 2024.
Reviderad januari 2026.
Grafisk form: Tegel & Hatt.
Du hittar listorna på skolverket.se

Skolverket
KULTURRÅDET